

**IZVJEŠĆE O RADU
DRŽAVNOG ARHIVA U SISKU
ZA RAZDOBLJE OD 01.01.DO 31.12.2020. GODINE**

1. VANJSKA SLUŽBA

1.1. Nadzor nad zaštitom arhivskog i dokumentarnog gradiva u pismohranama

Zbog izvanrednih okolnosti izazvanih nužnošću mjera zaštite od bolesti izazvane virusom COVID -19 u prvom dijelu godine su pregledi stanja u pismohranama bili onemogućeni, no u ljetnim i ranim jesenskim mjesecima djelatnici Odjela za zaštitu gradiva izvan arhiva uspjeli su intenzivirati pregleda tako da je u izvještajnom razdoblju izvršeno 54 pregleda stanja gradiva kod registriranih stvaratelja i posjednika gradiva. Krajem godine ponovno, zbog izvanrednih mjera zaštite od bolesti COVID-19 obavljanje pregleda nije bilo moguće.

Za svaki pregled sastavljeni su zapisnici i izvješće o stanju, te utvrđene mjere zaštite.

Pri pregledima se insistiralo na sređivanju i popisivanju, izradi sumarnih popisa gradiva, odnosno ažuriranju postojećih popisa, ali i poticalo izlučivanje dijela dokumentarnog gradiva kojemu su istekli rokovi čuvanja.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja redoviti pregledi su izvršeni po područjima gradova i općina kako slijedi:

Grad Glina	6
Grad Hrvatska Kostajnica	6
Grad Ivanić Grad	7
Grad Kutina	6
Grad Novska	5
Grad Petrinja	2
Grad Popovača	2
Grad Sisak	9
Općina Donji Kukuruzari	2
Općina Hrvatska Dubica	2
Općina Jasenovac	2
Općina Sunja	3
Općina Lipovljani	2
Općina Majur	1

Kontrola predloženih mjera zaštite izvršena je u 11 slučajeva.

Na zahtjev samih imatelja gradiva ukupno 147 puta dani su savjeti, sugestije i razjašnjenja oko postupanja s gradivom i izradom pravilnika.

1.2. Nadzor nad izlučivanjem dokumentarnog gradiva u pismohranama

Tijekom 2020. godine, Državni arhiv u Sisku je zaprimio 78 zahtjeva za pokretanje postupka izlučivanja bezvrijednog balasta dokumentarnog gradiva. Do trenutka pisanja ovoga izvješća svi zahtjevi su riješeni. Pri tom je Arhiv izdao 78 pozitivnih rješenja, tj. dao je suglasnost za izlučivanje predloženog, od kojih se u 4 slučaja izlučivanje odobrava djelomično za predloženo dokumentarno gradivo, uz primjedbe i sugestije.

Dakle, izlučivanje je u ovom izvještajnom razdoblju provedeno kako slijedi:

Na području grada **Glina** postupak izlučivanja su proveli slijedeći stvaratelji:

1. Gradsko društvo Crvenog križa, Glina
2. Grad Glina, **2 puta**
3. Grad Glina, Gradsko izborno povjerenstvo **2 puta**
4. Javni bilježnik Marina Bukovac, Glina

Sa područja grada **Hrvatska Kostajnica** izlučivanje su proveli:

1. Postaja granične policije Hrvatska Kostajnica
2. Javni bilježnik Belma Pličanić, Hrv. Kostajnica

Sa područja grada **Ivanić Grada** izlučivanje su provela dva stvaratelja:

1. Općinski sud u Velikoj Gorici Stalna služba u Ivanić Gradu
2. OŠ Đure Deželića Ivanić Grad

Sa područja grada **Kutina** Arhivu su pristigli slijedeći zahtjevi za izlučivanje:

1. Messer Croatia Plin d.o.o., Podružnica Kutina
2. Knjižnica i čitaonica Kutina
3. Općinski sud u Kutini, **2 puta**
4. Općinski sud u Kutini (Računovodstvo)
5. Centar za socijalnu skrb Kutina
6. Osnovna škola Banova Jaruga – **djelomično**
7. Srednja škola Tina Ujevića Kutina
8. Postaja prometne policije Kutina
9. Turistička zajednica grada Kutine - **djelomično**
10. Osnovna škola Stjepana Kefelje, Kutina
11. Petrokemija d.d., Kutina

Dva stvaratelja sa područja grada **Novska** provela su postupak izlučivanja uz suglasnost Arhiva i to:

1. Policijska postaja Novska
2. Pučko otvoreno učilište Novska

Sa područja grada **Petrinja** postupak izlučivanja pokrenula su i provela četiri stvaratelja:

1. Grad Petrinja (GIP)

2. Komunalac d.o.o. Petrinja
3. Porezna uprava PU Sisak Ispostava Petrinja
4. Dom zdravlja Petrinja

Na području **grada Popovača** izlučivanje je obavila samo jedna pismohrana:

1. Kaznionica u Lipovici

Sa područja **grada Siska** pristigla su 29 zahtjeva za izlučivanje bezvrijednog dokumentarnog materijala. Jedan je stvaratelj zahtjev podnio 2 puta, a ostali jedanput. Svi su zahtjevi riješeni i to kako slijedi:

1. Županijska uprava za ceste
2. Hrvatske šume Podružnica sisak
3. Autopromet d.o.o. Sisak
4. Javni bilježnik Gordana Briševac Imprić Sisak
5. Javni bilježnik Ivica Kraljičković Sisak
6. Županijski sud u Sisku
7. Općinski sud u Sisku, **2 puta**
8. Postaja prometne policije Sisak
9. Policijska uprava Sisačko-moslavačke županije
10. Policijska uprava SMŽ, Interventna jedinica policije
11. Porezna uprava PU Sisak
12. Javni bilježnik Natalija Stojanović, Sisak
13. Javni bilježnik Sanja Čubelić Šimac, Sisak
14. Županijski sud u Sisku
15. Zatvor u Sisku
16. Općinski sud u Sisku – ZK Odjel
17. Općinski sud u Sisku – ZK odjel Dvor
18. Općinski sud u Sisku – ZK odjel Hrvatska Kostajnica
19. Općinski sud u Sisku – ZK odjel Glina
20. Općinski sud u Sisku – Stalna služba u Petrinji, **djelomično**
21. Općinski sud u Sisku – ZK odjel Petrinja
22. Općinski sud u Sisku – ZK odjel Gvozd
23. Općinski sud u Sisku – ex Prekršajni sud u Sisku
24. Dječji vrtić Sisak Stari
25. Mlin i pekare d.o.o. Sisak
26. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku
27. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku – ex Stalna služba u Kutini
28. Vatrogasna zajednica SMŽ Sisak
29. Sisačko-moslavačka županija **2 puta**
30. HZZO Područna služba Sisak
31. Općinski sud u Sisku – ex Općinski sud u Petrinji (Su predmeti)
32. Općinski sud u Sisku – ex Općinski sud u Petrinji (Ovr, Ovr, P, O, R1, R2, RZ predmeti)
33. Općinski sud u Sisku – ex Općinski sud u Gvozdu (Su predmeti)

Na području **općine Donji Kukuruzari** zahtjev za provođenje postupka izlučivanja podnijela je samo:

1. Općina Donji Kukuruzari (OIP)

Sa područja **općine Dvor** zahtjev je podnio također 1 stvaratelj i to:

1. Šumarija Dvor

Isto tako i na području **općine Jasenovac**, zahtjev za izlučivanje podnio je:

1. Park prirode Lonjsko polje – **djelomično**

Sa područja općine Kloštar Ivanić izlučivanje je proveo:

1. Dječji vrtić Proljeće Kloštar Ivanić

Sa **područja općine Križ** zahtjev za pokretanje postupka izlučivanja podnio je jedan stvaratelj i zahtjev je riješen pozitivno:

1. OŠ Milke Trnine Križ

Na području **općine Lipovljani** zahtjev za izlučivanjem podnijeli su:

1. Šumarija Lipovljani
2. Općina Lipovljani
3. Općina Lipovljani (Računovodstvo)

Sa područja **općine Martinska Ves** izlučivanje je provela:

1. Općina Martinska Ves, Općinsko izborno povjerenstvo

Na području **općine Sunja** postupak izlučivanja proveli su:

1. Općina Sunja (OIP – nacionalne manjine)
2. Općina Sunja (OIP – mjesni odbori)
3. OŠ Sunja

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv je izrekao zaštitne mjere putem rješenja samo u jednom slučaju i to Sisačko-moslavačkoj županiji u pogledu predaje gradiva Skupštine općine Kutina 1963-1992. U svim ostalim slučajevima mjere su izricane kroz zapisnike nakon redovitih pregleda pismohrana.

1.3. Vrednovanje

1.3.1. Izrada posebnih popisa

U ovom izvještajnom razdoblju na području Državnog arhiva u Sisku, **ukupno 15 stvaratelja** je zatražilo i dobilo suglasnost na poseban popis i to:

Sa područja grada **Glina** poseban popis je izradio:

1. Grad Glina

Sa područja grada **Hrvatska Kostajnica** poseban je popis izradio:

1. Grad Hrvatska Kostajnica

Na području grada **Ivanić Grada**, poseban popis su izradili:

1. „Naftalan“, Ivanić-Grad

Na području **grada Popovača** poseban popis je izradio:

1. Grad Popovača

Na području grada **Siska** suglasnost na poseban popis zatražio je i dobio:

1. Dom zdravlja Sisak
2. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku
3. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku
4. Srednja škola Viktorovac Sisak
5. OŠ Viktorovac, Sisak

Sa područja općine **Hrvatska Dubica** jedan je stvaratelj zatražio suglasnost na poseban popis, ali do trenutka pisanja Izvješća nije poslao ispravke. Riječ je o:

1. Komunalcu d.o.o., Hrvatska Dubica

Na području općine **Jasenovac** suglasnost na poseban popis zatražio je jedan stvaratelj i to:

1. Osnovna škola Jasenovac
2. Općina Jasenovac

Sa područja općine **Lipovljani** poseban popis su izradila i dobila suglasnost Arhiva dva stvaratelja:

1. Općina Lipovljani
2. OŠ Josipa Kozarca, Lipovljani

Na području općine **Velika Ludina** poseban popis je izradila:

1. Općina Velika Ludina
2. Dječji vrtić Ludina
3. OŠ Ludina

1.3.2. Izrada Pravilnika

Do kraja 2020. godine, pravilnike **je izradilo šesnaest (16)** stvaratelja i to:

1. Grad Glina
2. Grad Hrvatska Kostajnica
3. „Naftalan“, Ivanić Grad
4. Dom zdravlja Sisak
5. Općina Velika Ludina
6. Dječji vrtić Ludina
7. Osnovna škola Ludina
8. Grad Popovača
9. Županijsko državno odvjetništvo u Sisku
10. Općinsko državno odvjetništvo u Sisku

11. Srednja škola Viktorovac, Sisak
12. Osnovna škola Viktorovac, Sisak
13. Osnovna škola Jasenovac
14. Općina Jasenovac
15. Općina Lipovljani
16. Osnovna škola Josipa Kozarca, Lipovljani

1.4. Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu

Knjiga primljenog arhivskog gradiva (Evidencija akvizicija) kao i ostale evidencije Odjela za zaštitu gradiva izvan Arhiva vode se redovito.

Arhiv ulaže napore oko edukacije imatelja i stvaratelja u izradi **popisa cjelokupnog gradiva** koje posjeduju (**zbornog popisa**). Do kraja godine **5** stvaratelja dostavilo je takav popis gradiva Arhivu koristeći aplikaciju HAIS (ARHiNET), a **1** stvaratelj putem XML obrasca.

Osim **navedenih** koji su dostavili popise gradiva **u elektroničkom obliku**, u ovom je izvještajnom razdoblju najnovije popise arhivskog gradiva **u konvencionalnom obliku**: kao presliku **knjige pismohrane** dostavilo **3 stvaratelja**, a u obliku **zbornog popisa** još **26 stvaratelja**.

Dakle, tijekom izvještajnog razdoblja najnovije popise gradiva Arhivu je dostavilo **ukupno 36 stvaratelja** odnosno posjednika arhivskoga gradiva.

1.5. Preuzimanje

U izvještajnom razdoblju Arhiv je poduzeo **12 akvizicija** od ukupno **7 posjednika arhivskoga gradiva**. Od toga je **po službenoj dužnosti** bilo **10 akvizicija** od **5 posjednika**, **jedna** akvizicija odnosila se na **darovanje** arhivskog gradiva i jedna na **otkup** gradiva.

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti

Pretežito su to fondovi koji se dijelom već nalaze u našim arhivskim spremištima i preuzimanje kojih je započeto u prethodnim izvještajnim razdobljima. Dakle, tijekom devetomjesečnog izvještajnog razdoblja Državni arhiv u Sisku preuzeo je gradivo slijedećih posjednika, odnosno, gradivo **slijedećih arhivskih fondova i zbirki**:

1. Gradivo fonda **HR-DASK-30: Skupština općine Sisak**, nastalo u razdoblju između 1963. i 1994. godine, preuzeto je u količini od 7,7 d/m. Predavatelj ovoga gradiva je Sisačko-moslavačka županija;

2. Od istog posjednika preuzete su još 3 matične knjige odnosno 0,15 d/m (pravoslavne konfesije) nastale u vremenskom rasponu od 1892. do 1899. godine, koje će biti pridružene zbirci: **HR-DASK-719: Zbirka matičnih knjiga**;

3. Također od Sisačko-moslavačke županije kao posjednika kroz **4 akvizicije** preuziman fond: **HR-DASK-310: Skupština općine Kutina**. Do kraja godine preuzet je dio gradiva ovoga fonda nastao u razdoblju 1963. – 1985. i to u ukupnoj količini od 67 d/m;

4. Preuzet je i dio gradiva fonda **HR-DASK-161: Bolnica za duševne bolesti u Popovači**. Riječ je o povijestima bolesti iz 1969. godine u količini od 6,10 d/m. Gradivo je predala Neuropsihijatrijska bolnica „Dr. Ivan Barbot“ Popovača;

5. Od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Sisak preuzeto je gradivo fonda: **HR-DASK-970: Općinski zavod za zapošljavanje Sisak**. Riječ je o dopuni najvećim dijelom već preuzetog arhivskog fonda u vidu filmskog gradiva, promidžbenog materijala i slično i to u količini od 4 d/m te vremenskom rasponu od 1957. do 1998. godine;

6. Od Osnovne škole Ivo Kozarčanin, Hrvatska Dubica preuzeta je 1 knjiga koja pripada arhivskom fondu: **HR-DASK-360: Osnovna škola „Petar Mečava“ Dubica**. Riječ je o spomenici škole koja sadrži podatke za razdoblje 1963-1994;

7. Od Grada Glina preuzeti su preostali dijelovi gradiva bivšeg Trgovačkog poduzeća „Prehrana“ Glina. Akvizicija sadrži i dijelove fonda: HR-DASK-887: Trgopromet Glina (1953-2005). Ukupna količina ove akvizicije iznosi 1 d/m.

1.5.2. Preuzimanja od privatnih stvaratelja i posjednika gradiva

1.5.2.3. Akvizicije otkupom:

Krajem izvještajnog razdoblja otkupljeno je gradivo od g. Domagoja Bernića u količini od 4 dokumenta (HR-DASK-588), 17 fotografija (HR-DASK-587) i 2 komada novina (HR-DASK-282). Otkupljeno gradivo nastalo je u rasponu od 1901. do 1951. godine.

1.5.2.4. Akvizicije darovanjem:

Prof. Maja Mojsinović iz Siska darovala je Arhivu još 140 fotografija osoba i događaja vezanih za poznate sisačke obitelji Teslić i Nikolić. Darovane fotografije su nastale u razdoblju od 1926. do 1980. godine, a pridružene su zbirci: **HR-DASK-961: Zbirka fotografija Nikolić i Teslić**.

Na opisani način u ovom izvještajnom razdoblju preuzeto je ukupno **86 dužnih metara gradiva**. Preuzeto gradivo smješteno je u sisačka spremišta, odnosno pridruženo je već postojećim fondovima i zbirkama. Za sva preuzimanja sastavljeni su primopredajni zapisnici, a njihovi primjerci će biti dostavljeni i Matičnoj službi Hrvatskog državnog arhiva.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

Nastavljen je rad na stručnoj obradi fondova i zbiraka, prije svega onih započelih u prethodnim izvještajnim razdobljima, ali i novih cjelina prema Programu rada za 2020. godinu. Do kraja godišnjeg izvještajnog razdoblja, stručno je obrađeno **ukupno 128,2 dužna metra** arhivskoga gradiva i 229 rola mikrofilmova (od kojih su 123 role s ukupno 111499 snimaka detaljno opisane).

Ukupno **2,9 d/m** gradiva samo **grubo** sređeno, **11,2 d/m analitički**, a **114,1 d/m sumarno**. Pri tom su izrađena **3 nova sumarna inventara** prema međunarodnim standardima za opis arhivskoga gradiva, **izrađena su i 23 nova arhivska popisa** (škole). Analitički je opisano i popisano još **2.807 fotografija**.

Osim toga dopunjavano je novim podacima 5 već postojećih elektroničkih baza (baza građevinskih dozvola SO Novska i baze zbirki) **te su izrađene još 5 novih elektroničkih baza u Excelu** (za fotografije Željezare Sisak, dva prosvjetna fonda i dvije zbirke).

2.A. Uprava

2.A.1. Fond br. 29: Skupština općine Novska, 1963-1992; 88,8 d/m

Gradivo ovoga fonda pristizalo je u Arhiv u više navrata: 1979., dva puta u 2011. godini, a u 2018.g i 2019. preuzete su u potpunosti i građevinske dozvole te uporabne dozvole sa projektnom dokumentacijom. Sređivanje je započeto krajem 2016. godine. U izvještajnom razdoblju, nastavljena je obrada podserije građevinskih dozvola s pratećom dokumentacijom i to nastale u razdoblju od 1982. do 1986. godine.

Pri tom je stručno obrađeno ukupno 102 kutije građevinskih dozvola s pratećom dokumentacijom, tj. **ukupno 10,2 d/m**.

Nastavljena je i analitička obrada ove serije započeta krajem 2018.godine. U postojeću **elektroničku bazu** u Excelu upisana su u ovom izvještajnom razdoblju još **1422 upisa** (analitički opis pojedinih građevinskih dozvola s pripadajućom projektnom dokumentacijom) nastalih u razdoblju od 1972. do 1978. godine.

2.A.2. Fond br. 30: Skupština općine Sisak: 1963-1991; 176,8 d/m

Preuzimanje ovoga fonda okončano je u prvoj polovici ove godine preuzimanjem preostalog gradiva nastalog radom ovoga stvaratelja zaključno s 1994.godinom. Ovaj arhivski fond sadrži ukupno 1768 arhivskih kutija.

Zbog još uvijek aktualne legalizacije bespravno izgrađenih zgrada i učestalih zahtjeva Arhivu za kopijama građevinskih i uporabnih dozvola te projektnom dokumentacijom, nastavilo se i u ovoj godini sa grubim sređivanjem ove skupine gradiva (građevinske dozvole sa projektima) koja u fazi preuzimanja nije sređena do te mjere da se može odmah koristiti. Projektna dokumentacija je iz nekog razloga u pismohrani odvajana od odgovarajućih dozvola i odlagana bez reda na posebno mjesto.

Do kraja devetomjesečnog izvještajnog razdoblja 2020. godine, povezane su izdane dozvole s odgovarajućom projektnom dokumentacijom i to za građevine privatne i „društvene“ gradnje. Na ovaj je način obrađeno još **2,9 d/m gradiva** i to 3 kutije (0,3 d/m) iz 1989. godine te 26 kutija (2,6 d/m) iz 1993. godine.

2.A.3. Fond br. 745: Skupština općine Glina, Glina 1963 – 1991, 197 knj, 684 kut., 69 d/m

Riječ je o fondu koji već obrađen i čije je sređivanje formalno okončano krajem 2017. godine. No, korištenjem gradiva uočeni su veći nedostaci u uspostavljenoj strukturi fonda pa se u

posljednjem kvartalu 2018.godine (nakon popunjavanja radnog mjesta u SAC Petrinja ispražnjenog zbog odlaska djelatnika u mirovinu) prišlo ispravljanju uočenih nedostataka. Revizijom je fond podijeljen na ukupno 18 serija, a broj tehničkih jedinica je povećan na ukupno **723 kutije**, te **197 knjiga**. Paralelno se radi na izradi sumarnog inventara u skladu sa ISAD (G) i ISAAR (CPF).

2.A.4. Fond br. 963: (HR-DASK-SACPE-963) Skupština općine Petrinja, 1963-1991., 130 d/m

Fond je preuziman u više navrata u razdoblju od 2017. – 2019., a posljednjim preuzimanjem je u Arhiv pristigla i serija gradiva u vidu građevinskih i uporabnih dozvola sa projektnom dokumentacijom. Kako je riječ o seriji koja je vrlo interesantna i tražena od strane korisnika, prišlo se arhivističkoj obradi ovoga dijela gradiva. Tijekom obrade formirano je nekoliko podserija unutar serije „graditeljstvo“: dozvole za građenje, uporabne dozvole, dozvole za građenje masivnih uličnih ograda, dozvole za rušenje, građevinski prekršaji, parcelacije itd. U izvještajnom razdoblju obrađeno je gradivo ove serije nastalo u razdoblju od 1980. do 1991. godine. Količina obrađenog gradiva tijekom izvještajnog razdoblja je 735 kutija gradiva. Zbog zahtjeva korisnika, paralelno se prišlo i obradi serije „Središnja tijela SO Petrinja“ prilikom čega je obrađeno još 16 kutija gradiva sa zapisnicima i materijalima Izvršnog vijeća SO Petrinja, Društveno političkog vijeća, Vijeća mjesnih zajednica i Vijeća udruženog rada.

Započelo se sa formiranjem serije „Imovinsko-pravni poslovi“ pri čemu je izdvojeno 40 kutija te 9 kutija serije „Kultura i prosvjeta“.

Ukupno, u izvještajnom razdoblju je arhivistički obrađeno 800 kutija ovoga fonda tj. 80 d/m gradiva.

2.A.5. Fond br. 309: Skupština općine Sisak, 1963-1993. , 128 kut. 7 knj.; 12,9 d/m.; SI Revizija fonda i sumarnog inventara

Radi objave u prvom broju Zbornika tijekom izvještajnog razdoblja je izvršena revizija fonda na način da je popis tehničkih jedinica izdvojen na kraj sumarnog inventara.

2.B. Pravosuđe

2.B.1. Fond br. 765: Sudski predmeti političkih procesa

Ovaj je fond arhivistički obrađen i ima sumarni inventar, no nije postajao odgovarajući podatak o roku dostupnosti pojedinih dosjea. Stoga su u ovom izvještajnom razdoblju pregledane 24 kutije sa gradivom ovoga fonda te uz svaki pojedini dosje upisan je i podatak o roku njegove dostupnosti, uvažavajući pozitivno arhivsko i ino zakonodavstvo.

2.B.2. Fond/zbirka br. 902: Zemljišno-knjižni ured u Sisku: 1857. – 1897., 15,4 d/m

Rad na sređivanju ove cjeline je okončan je u prošlom izvještajnom razdoblju te Zbirka na kraju broji ukupno: 71 knjigu, 114 kutije, 44 mape, odnosno 15,4 d/m gradiva. Napominjemo da je količina gradiva iskazana na početku zapravo pogrešna, jer je odraz mjerenja po hrptu knjiga koje su zbog veličine u police položene horizontalno.

Zbirka, tj. ovaj zbirni fond je nastao radom sudova nadležnih za zemljišno-knjižne poslove sisačkog područja do 1900. i to: Kraljevskog sudbenog stola u Zagrebu (do 1874.) i Kraljevskog sudbenog stola u Petrinji (djelovao do 1929.) te je u obliku zbirke predana i pohranjena u Državnom arhivu u Sisku. Zbirka sadrži dio zbirke isprava, posjedovne listove, popise

katastarskih čestica, upisnike, urudžbene zapisnike, spise "Z" i dr. gradivo gruntovnice za Katastarsku općinu Sisak.

Tijekom prvog polugodišta 2020. godine izrađen je sumarni inventar ove cjeline te je cjelina opisana i popisana u skladu sa međunarodnim normama ISAD (G) i ISAAR (CPF).

2.B.3. Fond/zbirka br. 901: Zemljišno-knjižni ured Kutina: 1848/1993

U 2020. godini započelo se sa sređivanjem gradiva ove zbirke, a do kraja izvještajnog razdoblja identificirano je i popisano **308 knjiga**, vremenskog raspona 1848.-1983. te započeta identifikacija i obrada serije Z-spisi iz razdoblja 1902.-1910. Pri tom je obrađeno **5 kutija spisa**. Odnosno, tijekom godine je stručno obrađeno ukupno 8,7 d/m gradiva ovoga fonda.

2.D. Prosvjeta

1.D.1.

Tijekom 2019. godine obrađeno ukupno 27 malih arhivskih cjelina, fondova iz oblasti prosvjete i to pučkih i/ili osnovnih škola. Obrada je podrazumijevala analitički pristup, jer je mahom riječ o neuvezanim školskim imenicima te izradu elektroničke baze podataka u programu Excel koja će nam omogućiti lakše pretraživanje.

Tijekom prvoga polugodišta 2020. godine izrađeni su opisi stvaratelja sa kratkim opisima fonda za slijedećih 19 fondova:

HR-DASK-136: OŠ Budaševo; HR-DASK-137: OŠ Drenčina Stara; HR-DASK-146: OŠ Sela; HR-DASK-354: OŠ Bistrač; HR-DASK-355: OŠ Zelina Breška; HR-DASK-368: PŠ Gušće; HR-DASK-377: OŠ Kozaperovica; HR-DASK-387: OŠ Mikleuška; HR-DASK-388: OŠ Nova Subocka; HR-DASK-389: OŠ Novski Sigetac; HR-DASK-392: PŠ Osekovo; HR-DASK-393: PŠ Piljenice; HR-DASK-396: PŠ Popovača; HR-DASK-398: OŠ Potok; HR-DASK-399: OŠ Pračno; HR-DASK-400: PŠ Preloščica; HR-DASK-407: PŠ Stružec; HR-DASK-411: OŠ Tišina Lijeva; HR-DASK-412: PŠ Voloder.

1.D.2. Fond 357: Osnovna škola Caginec, 1905. – 1948., 30 knj; 0,4 d/m

Izvršena je identifikacija i obrada gradiva ovoga fonda. Gradivo sadrži četiri serije: Imenici, Ispitna izvješća, Poslovni zapisnik i Urudžbeni zapisnik. Izrađene je baza u Excelu te je gradivo analitički popisano. Izrađen je skraćeni inventar fonda.

1.D.3. Fond 373: Osnovna škola Kloštar Ivanić, 1874. – 1946., 291 knj., 0,6 d/m

Izvršena je identifikacija i sređivanje ove arhivske cjeline koju nakon obrade čini 9 arhivskih mapa sa 0,95 d/m. Gradivo sadrži tri serije: Imenici, ispitna izvješća i zapisnici upravnog odbora školske čitaonice. Kao i u prethodnom slučaju izrađena je baza u Excelu te je gradivo analitički popisano. I tijeku je izrada popisa tehničkih jedinica kao sastavnog dijela sumarnog inventara fonda.

1.D.4. fond 906: Osnovna škola „Rade Grmuša – Ćiro Madžarac“ Obljaj-Šibine, 1961/1990

Izvršena je identifikacija i sređivanje preuzetog gradiva. Fond sadrži tri serije: 1. OŠ „Ćiro Madžarac“ Šibine, 1961/1977, 2. OŠ „Rade Grmuša“ Obljaj, 1970 – 1977; OŠ Rade Grmuša – Ćiro Madžarac“ Obljaj-Šibine 1978 – 1990.

Stručna obrada je okončana do kraja izvještajnog razdoblja. Fond na kraju sređivanja ima 45 knj i 22 arh. kutije, odnosno 2,62 d/m. Izrađen je sumarni inventar u skladu sa ISAD (G) ISAAR (CPF).

2.G. Gospodarstvo

2.G.1. Fond br.918: Željezara Sisak, 1946. – 2001., 660 d/m

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je rad na ovoj izuzetno kompleksnoj cjelini. Do kraja prvog polugodišta 2020. godine završena je arhivistička obrada **pod fonda HR-DASK-918.X.: Željezara Sisak. Radna zajednica Administrativno-stručnih poslova Radne organizacije Metalurška i valjaonička proizvodnja (RZ ASP RO MiVP) 1978. – 1990.**

Početno količinsko stanje gradiva iznosilo je 2,2 d/m (22 kutije), a kako nije bilo izlučivanja iz fonda, nakon završetka arhivističke obrade gradivo podfonda iznosi 22 kutije, tj. 2,2 d/m. Izrađen je **sumarni inventar pod fonda** koji će biti uklopljen u sumarni inventar fonda Željezara Sisak.

Arhivsko gradivo RZ ASP RO MiVP ŽS podijeljeno je po strukturno-funkcionalnom načelu na sljedeće serije i podserije:

1. Organizacija i upravljanje
 - 1.1. Organizacija upravljanja
 - 1.1.1. Zbor radnih ljudi
 - 1.1.2. Radnički savjet
 - 1.1.3. Izvršni odbor RS
 - 1.2. Opći akti i propisi
 - 1.3. Poslovanje i rad
 - 1.3.1. Analize poslovanja
 - 1.3.2. Izvještaji o radu
 - 1.3.3. Organizacija poslovanja
2. Rad i radni odnosi
 - 2.1. Propisi i normativni akti
 - 2.2. Rad sindikata RZ ASP
3. Financije - završni računi

Završena je i arhivistička obrada pod serije HR-DASK-918.1.4. Poslovanje i rad Željezare Sisak

Pri tom su analitički sređene podpodserije:

- 1.4.1. Izvješća o poslovanju ŽS (izvještaji i analize poslovanja), 1955 – 2001., 2,5 d/m, 25 kutija
- 1.4.2. Planovi poslovanja ŽS 1958 – 2001; 3,4 d/m, 34 kut.
- 1.4.3. Izvještaji o radu ŽS, 0,3 d/m, 3 kut.
- 1.4.4. Energetski izvještaji 1971 – 2001, 0,5 d/m, 5 kut.
- 1.4.5. Organizacija proizvodnje i poslovanja, 1960 – 1997, 0,5 d/m, 5 kut.

Početno količinsko stanje ove podserije istovjetno je završnom stanju nakon stručne obrade, pošto nije bilo izlučivanja – 7,2 d/m, 72 kut.

Započeta je arhivistička obrada serije: HR-DASK-918.5 Fotografije Željezare Sisak 1946 - 1991

Početno količinsko stanje ove serije iznosilo je 5 albuma i 9 registratora, odnosno, 3511 pozitiva (c/b i color), 41 negativa i 485 dijakolora. Gradivo je osnovno sređeno po podserijama: 1. Visoke peći, 2. Čeličana, 3. Valjaonica bešavnih cijevi, 4. Valjaonica traka, gredica i šavnih cijevi, 5. Energetski pogoni, 6. Prerađivački pogoni, 7. Poslovni i pomoćni objekti, 8 Proizvodi i promjena, 9. Posjete i svečanosti, 10. Društveni standard.

Do kraja rujna analitički je obrađeno i označen 866 fotografija (5 foto-albuma, 0,7 d/m) u pozitivu te su njihovi sadržajni i opisni metapodaci (arhivska jedinica, opis fotosa, autor, datum mjesto, polaritet, dimenzije, tehnička jedinica i napomena/stara signatura) upisani u Excel bazu podataka koja je napravljena za ovu seriju.

Nadalje, arhivistički je obrađena **podserija HR-DASK918.1.5. Proizvodi ŽS** u količini 0,5 d/m (5 kutija). Podserija sadrži:

- Proizvodne programe i kataloge (opisi proizvoda i njihove značajke, tehničke karakteristike i namjena uz fotose koje je snimao propagandni odjel Željezare Sisak. Isti su sumarno obrađeni po proizvodnom procesu Željezare, tj. pogonima i područjima proizvodnje);
- Cjenike proizvoda: tablični iskazi cijena proizvoda
- Standarde: korištene kao smjernice u proizvodnji

Dakle, sveukupno je u godišnjem izvještajnom razdoblju stručno obrađeno 10,8 d/m, tj. 101 kutija i 5 foto-albuma sa 1670 fotografija u pozitivu, fonda **HR-DASK-918: Željezara Sisak 1946. - 2001.**, upravo opisanih nižih arhivskih jedinica.

2.G.2. Fond br. 438: Privredna komora Sisak (1962.-1991); 1962-1991: 47,5 d/m

U drugoj polovici 2020. godine započelo se sa stručnom obradom ovoga fonda, a do trenutka pisanja ovoga Izvješća arhivistica se kroz dostupnu literaturu i propise upoznavala sa djelovanjem stvaratelja ovoga fonda.

2.G.3. Fond 886: Moslavačko vinogorje Voloder. Revizija serije Financijska dokumentacija.

Radi uočenih nedostataka izvršena je revizija ove serije koja broji ukupno 67 kutija i 4 svežnja arhivskog gradiva (7,1 d/m). Formirane su nove podserije i to: Završni računi, Isplatne liste radnika, Financijske kartice radnika, M4 obrasci, Analitička bilanca, Planovi poslovanja, Inventarni izvještaji.

2.L. Zbirke

2.L.1. Zbirka br. 282: Zbirka tiskovina, 23,8 d/m

Tijekom ovoga izvještajnog razdoblja Zbirci su pridružene i u e-bazu upisane pristigle Službene novine gradova Kutine, Popovače i Ivanić-Grada za 2019. godinu te Sisački vjesnik u ukupnoj količini od 0,10 d/m. Do kraja godine izvršena je i manja revizija Zbirke pri čemu je ukupno revidirano i presloženo 69 arhivskih kutija i 42 knjige gradiva, odnosno 8,7 d/m.

2.L.2. Zbirka br. 586: Zbirka preslika, 1499-1945: kut. 32; 3,2 d/m

Radi se o zbirci koja sadrži preslike Kaptolskog arhiva (tematski vezano za bitku kod Siska 1593.), zatim bivšeg Instituta za historiju radničkog pokreta, Centralnog komitete Komunističke partije Hrvatske te Vojno historijskog instituta Beograd te nešto preslika dokumenata SPC iz razdoblja 1941/1995.

U ovom je izvještajnom razdoblju izrađena tablica u Excelu sa odgovarajućim opisnim parametrima koja omogućava analitički opis ove zbirke.

Do kraja izvještajnog razdoblja stručno su obrađene i u bazu upisane slijedeće serije preslika:

- Preslike gradiva Instituta za historiju radničkog pokreta Zagreb, 13 kut.;
- Preslike gradiva CK KPH, 6 arh. kut.;
- Preslike gradiva Vojno historijskog instituta Beograd, 7 kut.
- Započeto je formiranje serije preslika Kaptolskog arhiva Zagreb, kao i Preslike ljetopisa i dokumenata Srpske pravoslavne crkve, 1 arh. kutija 1941/1995

Do kraja godine ukupno je obrađeno 28 kutija ove zbirke, tj. 2,8 d/m.

2.L.3. Zbirka br. 587.: Zbirka fotografija

Sa ažuriranjem i evidentiranjem jedinica ove zbirke nastavilo i u ovoj kalendarskoj godini, a do kraja polugodišnjeg izvještajnog razdoblja analitički je obrađeno još 688 novih fotografija. Ukupno je do sada obrađeno svih 3783 fotografija koliko u ovom trenutku zbirka broji. Fotografije su smještene u 6 arhivskih kutija (kutije za foto gradivo) i 19 albuma, odnosno ukupno 2 d/m gradiva.

2.L.4. Zbirka br. 719: Zbirka matičnih knjiga, 1777 – 1952, i baza matičnih knjiga Arhiva na web stranicama

Arhiv je tijekom prošlog izvještajnog razdoblja preuzeo od Središnjeg foto laboratorija pri HDA digitalne snimke matičnih knjiga sa sisačkog arhivskog područja. No, kako u digitalnim mapama u kojima su snimke organizirane ima i snimaka knjiga drugih posjednika (drugih arhiva ili matičnih ureda, odnosno župnih ureda) nužno je izvršiti preciznu identifikaciju te izraditi odgovarajući popis u elektroničkom obliku (tražilicu) koji bi omogućio pristup podacima sadržanim u pojedinim "folderima" (digitalnim mapama).

U ovom je izvještajnom razdoblju pregledano i identificirano **još 20 mapa** koje obuhvaćaju snimke matica sa slijedećih RK župskih područja: Kloštar Ivanić, Kostajnica, Kutina, Lipovljani, Novska, Oborovo, Sela, Palanjak, Sela i Sisak.

Sa ovogodišnjim preuzimanje matičnih knjiga stanje Zbirke matičnih knjiga Državnog arhiva u Sisku trenutno podrazumijeva **482 matične** knjige, a u e-bazi sa tražilicom koju imamo objavljenu na web stranicama DASK upisani su podaci **za ukupno 1631** matičnih knjiga relevantnih za sisačko arhivsko područje, a koje se osim u spremištima DASK nalaze i u drugim arhivskim ustanovama (HDA), župnim/parohijskim i matičnim uredima.

2.L.5. Zbirka br. 766: Zbirka fotografija, negativa i dijapozitiva Milana Pavića, kut. 2.; 0,3 d/m. Revizija i dopuna Zbirke.

Zbirku čine foto zapisi u obliku 2111 fotografija (pozitiva), negativa (film) i dijapozitiva. Kako je DASK nedavno nabavio skener za filmsko gradivo tek sada je moguće izvršiti identifikaciju i onoga dijela zbirke koju čine negativni i dijapozitivi.

U skladu s tim radi se na reviziji zbirke koja je do sada imala dvije serije prema vrsti nosača, a dio kojeg čine fotografije podijeljen je na niže tematske arhivske jedinice. Paralelno s identifikacijom negativa i dijapozitiva isti se uklapaju u odgovarajuće već postojeće tematske jedinice ili se po potrebi formiraju nove.

U trenutku nastajanja ovoga Izvješća zbirka broji 8 serija te 100-tinjak tematskih podserija. Analitički je opisana 91 fotografija te digitalizirano još 17.

2.L.6. Zbirka 961: Zbirka obitelji Teslić i Nikolić, 1900-1945, 266 kom.

U slučaju ove cjeline riječ je o fotografijama koje je Arhivu kroz više navrata darovala Siščanka koja je potomak ove dvije obitelji međusobno povezane srodstvom. Riječ je o obiteljima sisačkog industrijalca Petra Teslića (Ostrovac 1883. – Sisak 1936.) i liječnika infektologa Leonarda Nikolića (Šibenik 1911. - Sisak 1999.).

Tijekom izvještajnog razdoblja sistematizirano je, te u već kreiranu tablicu sa odgovarajućim parametrima u Excelu analitički je popisano i opisano ukupno 266 jedinica (fotografija). Uz svaki opis u bazi pridružuje se i digitalna snimka izvornika.

2.L.7. Zbirka br. 962: Zbirka mikrofilmova, 1978 – 1995, 280 rola

I u ovom izvještajnom razdoblju nastavljen je pregled postojećeg stanja zbirke nakon što je tijekom 2018. godine uočeno da dio filmova nije u dobrom stanju. Izvršene su konsultacije sa kolegama u Foto laboratoriju HDA te je zaključeno da treba izvršiti detaljan pregled svih rola filmova. Prošle je godine izrađena **e-baza** podataka (tabela za upis odgovarajućih podataka o sadržaju i fizičkom stanju zapisa i nosača).

Tijekom godišnjeg izvještajnog razdoblja detaljno je pregledano i popisano (analitički opisano) još 229 mikrofilmova sa ukupno 111499 snimaka. Od toga su obrađena i upisana 123 filma u e-bazu.

2.L.8. Zbirka digitalnih zapisa

I u 2020. godini nastavljeno je sa reorganizacijom postojećih digitalnih snimaka na serveru. Ovaj posao se na žalost ne radi kontinuirano radi drugih prioriteta, no tijekom izvještajnog razdoblja reorganizirani su dokumenti unutar foldera: „Arhiva“ i „Digitalna arhiva“. Snimke su podijeljene na zasebne mape/foldere, prema provenijenciji izvornika.

2.X. Ostali poslovi na stručnoj obradi

2.X.1. Opći inventar DASK i Nacionalni arhivski informacijski sustav

Kako je u tijeku prijenos podataka sa starog sustava u novi sustav „HAIS“, podatke u Opći inventar kojeg već niz godina vodimo u tom elektroničkom sustavu, nismo mogli ažurirati kao niti podatke o preuzetom gradivu, pa niti konačno stanje stručno obrađenih arhivskih fondova i zbirki.

Stoga smo ipak Opći inventar nastavili voditi u analognom obliku te sve tek preuzete fondove upisali i ovu evidenciju. Ažurirani su podaci već postojećih fondova tamo gdje je to bilo nužno.

2.X.2. Mentorski poslovi

Na zamolbu dr.sc. Hrvoja Stančića, FFZG, u ovom izvještajnom razdoblju obavljani su i mentorski poslovi u vezi s praktičnim radom dvije studentice jedne 3. godine studija Informacijskih znanosti te jedne završne, pete godine diplomskog studija Informacijskih znanosti (FFZG) sa ukupno 160 sati prakse u Državnom arhivu u Sisku.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. Redoviti skrbnički poslovi

I u ovom izvještajnom razdoblju obavljani su svi skrbnički poslovi: kontrola sigurnosti spremišta (10 spremišnih prostorija), izdavanje gradiva na korištenje i redovito ulaganje, te kontrola relativne vlažnosti i kretanja temperature zraka (uz povremeno uključivanje aparata za odvlaživanje, ovlaživanje te regulaciju grijanja u spremišnim prostorima – prema potrebi).

3.2. Digitalizacija arhivskoga gradiva

Tijekom 2020. godine Arhiv je za potrebe virtualne izložbe postavljene na web stranicama arhiva pod naslovom: *Projekti i nacrti javnih zgrada u Sisku* digitalizirao 18 nacrti. Riječ je o 17 nacrti koji su dijelom fonda HR-DASK-4: Gradsko poglavarstvo Sisak, 1870 – 1945., a jedan pripada fondu HR-DASK-30: Skupština općine Sisak, 1963 – 1993.

Osim toga, digitalizirane su i 184 fotografije fonda: HR-DASK-918: Željezara Sisak, 1946 – 2001. koje ćemo koristiti za potrebe izložbe koju Arhiv priprema za Tjedan arhiva u studenom ove godine.

Sve digitalne snimke, uključujući i one koje su nastale u procesima rješavanja zahtjeva korisnika, pohranjene su i raspoređene u odgovarajuće foldere na serveru Arhiva.

3.3. Restauracija i konzervacija oštećenog arhivskog gradiva

U prvoj polovici 2020. godine Arhiv je naručio restauratorske i konzervatorske radove na tri oštećena nacrti zidanog mosta preko Kupe, projektiranog 1925., a puštenog u promet 1934. godine. Nacrti su dijelom arhivskoga fonda: HR-DAS-4: Gradsko poglavarstvo Sisak, 1870 – 1945.

Riječ je o slijedećim nacrtima:

1. nacrt:

Promijenjena osnova za gradnju mosta preko rijeke Kupe u Sisku na državnoj cesti Sisak-Karlovac: pogled niz vodu;

Mjerilo 1:250

Podloga: ozalit

Dimenzije: 34 x 108 cm

Mjesto i godina izrade: Zagreb, 1925.

Autor: Milivoj Frković

Oštećenja: nacrt je presavijan i poderan na oba ruba po širini

2. nacrt:

Promijenjena osnova za gradnju mosta preko rijeke Kupe u Sisku na državnoj cesti Sisak-Karlovac: situacija mosta

Mjerilo 1:500

Podloga: ozalit

Dimenzije: 50,5 x 99 cm

Mjesto i godina izrade: Zagreb, 1925.

Autor: Milivoj Frković

Oštećenja: nacrt poderan po rubovima, a na mjestima uz rub ima rupe od čavlića

3. nacrt:

Istraživanje pruge pod trotoarom (vanjski lukovi) i unutarne pruge mosta = izračun statike

Podloga: ozalit

Dimenzije: 36 x 118 cm

Mjesto i godina izrade: Zagreb, 1925.

Autor: Milivoj Frković

Oštećenja: nacrt je teže oštećen, na više mjesta zaderan po marginama, na dva mjesta oštećenja po sredini od presavijanja papira.

U sva tri slučaja, predlošci su puni mrlja, a boja papira je na mjestima izbljedjela.

Do kraja izvještajnog razdoblja: „... izvršeni su nužni zahvati restauriranja i konzerviranja u skladu sa standardima konzervatorske struke uz korištenja odgovarajućih restauratorskih materijala i kemikalija. Nacrta su temeljito mehanički očišćeni, potom su pomno odstranjene mnogobrojne mrlje, a naposljetku je provedena neutralizacija građe u mokrom mediju. Usljedila je restauracija nacrtu koja je provedena klasičnom metodom ručne restauracije uz upotrebu visoko kvalitetnih restauratorskih materijala. U svrhu sigurne i trajne pohrane restaurirana je građa opremljena zaštitnim košuljicama koje su izrađene od trajnih i kemijski stabilnih materijala, tj. od bezkiselinskih papira i poliesterske folije.“ (iz Izvješća Konzervator Geo-Med d.o.o Zagreb, od 23. lipnja 2020.).

Kako je pri kraju godine ustanovljeno da je realizacijom drugih programa ostalo neutrošenih sredstava, Ministarstvo kulture je odobrilo prenamjenu istih. Ukupna sredstva u visini od 6.420,48 kuna prenamijenjena su za restauraciju i konzerviranje još tri dokumenta i to:

1. Plan grada Siska, (topografski) 1930., (papir)

Dim: 75 x 8 cm

Oštećenja: poderotine na marginama, izbljedjeli zapisi o namjeni objekata pisani olovkom

Oštećenja na marginama u vidu izraženijih poderotina; podaci dopisani olovkom na planu – izbljedjeli

Sign: HR-DASK-4.3.4.2.: GPS

2. Nacrt pročelja Prve hrvatske štedionice u Sisku, 1923. (ozalit)

Dim: 49,5 x 74,5 cm
Oštećenja na marginama, jače poderotine
Sign: HR-DASK-4.3.6.: GPS

3. Memorandum Anglo-jugoslavenskog petrolejskog d.d. 1926.

- molba za odobrenje gradnje rafinerije u Capragu

Dim: 28,7 x 23,3 cm

Oštećenja: jače poderotine na marginama nestručno lijepljene ljepljivom trakom, djelomično oštećen i tekst.

Sign: HR-DASK-4.3.2.6.: GPS

Do 31.12.2020. izvršeni su potrebni konzervatorski i restauratorski zahvati i to: mehaničko čišćenje ustajalih naslaga prašine sa obostranih površinskih ploha dokumenata, odstranjene su mrlje te samoljepive trake sa Plana grada i memoranduma. Gradivo je neutralizirano, a zatim je provedena klasična metoda ručne restauracije uz upotrebu visoko kvalitetnih restauratorskih materijala. Gradivo je vraćeno Arhivu u odgovarajućoj neutralnoj zaštitnoj opremi.

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. Istraživačima i drugim korisnicima pružene su informacije o arhivskom gradivu (usmeno u čitaonici i putem telefona) o načinu – pravilima njegova korištenja, ali i kada je to bilo potrebno, dane su sugestije gdje bi se još moglo pronaći gradivo koje sadrži tražene podatke.

4.2. Čitaonica

U ovom izvještajnom razdoblju, zahtjev za korištenje arhivskoga gradiva u čitaonicama Arhiva podnijelo ukupno 58 korisnika. Od toga, 50 korisnika koristilo je gradivo u sisačkoj čitaonici kroz 72 posjeta, a 8 u petrinjskoj čitaonici Arhiva, kroz 28 posjeta

Prosječni boravak istraživača u čitaonici u Sisku je oko 3,8 sati, a u SAC Petrinja oko 30 min na dan.

Najčešće je korišteno gradivo Zbirke matičnih knjiga, zatim Zbirke sudskih predmeta političkih procesa, gradivo organa uprave (Gradsko poglavarstvo Petrinja, Skupština općine Sisak, Skupština općine Petrinja, SO Novska), zatim gradivo političkih stranaka i društveno-političkih organizacija, iz oblasti gospodarstva (MI Gavrilović), ponešto osobnih fondova te Zbirke fotografija i Zbirke razglednica.

Istraživači su u ovom izvještajnom razdoblju koristili ukupno 124 kutije spisa, 50 knjiga, 4 svežnja, 2 registratora te više pojedinačnih predmeta.

4.3. Posudbe gradiva izvan Arhiva

U ovom izvještajnom razdoblju Arhiv nije zaprimio zahtjeve za posudbom gradiva (izvornika) izvan Arhiva.

4.4. Rješavanje zahtjeva korisnika (izdavanje podataka i ovjerenih preslika)

U 2020. godini zbog specifičnih okolnosti izazvanih CORONA krizom Arhiv je zaprimio **samo 339 zahtjeva** za izdavanje podataka iz arhivskog gradiva. Od navedenog broja do kraja izvještajnog razdoblja riješena su 332 zahtjeva, a za preostalih 7 je postupak okončan do 15.siječnja 2021.

Od ukupnog broja zahtjeva 31 je riješen u Sabirnom arhivskom centru u Petrinji, a ostalo u Sisku. Pretežito su to zahtjevi za izdavanjem ovjerenih preslika građevinskih/uporabnih dozvola te projektne dokumentacije objekata na sisačkom arhivskom području zbog još uvijek aktualne legalizacije objekata kao i prometa nekretninama, zatim zahtjevi za kompletiranje dokumentacije o radnom stažu radi ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja, dokumentacija za rješavanje imovinskih odnosa, izvadci iz matičnih knjiga te zahtjevi za izdavanje uvjerenja o završenom školovanju zbog provjere autentičnosti diploma.

Od ukupnog broja zahtjeva 6 se odnosilo na genealoška istraživanja koja je Arhiv poduzeo za račun korisnika

4.5. Evidencija korisnika i korištenja arhivskog gradiva u DASK

Evidencija se vodi redovito u elektroničkom obliku, kao Excel tablica.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

Službenici Arhiva izmjenjuju stručna iskustva sa djelatnicima drugih arhiva i prate pristiglu stručnu literaturu i periodiku.

5.1. Radionice, stručna savjetovanja, kongresi...

U ovom izvještajnom razdoblju zaposlenici Državnog arhiva u Sisku su imali mogućnost sudjelovati na samo dvije stručne edukacije i to:

- Jedna arhivistica je sudjelovala na predavanju o *Time Machine Organisation*, u organizaciji ICARUS HR i Zagrebačkog sveučilišta, 15. siječnja 2020.;
- U organizaciji poduzeća Presido d.o.o., 03. ožujka 2020. je održana on line edukacija *Kako uspješno primijeniti priručnik AZOP za javni sektor*, kojoj je prisustvovala jedna djelatnica zadužena za zaštitu osobnih podataka.
- Viša arhivska tehničarka, specijalist reprograf, sudjelovala je na sastanku konzervatora i restauratora pri državnim arhivima putem on-line aplikacije (18.09.2020.)
- Pet stručnih djelatnika DASK je sudjelovalo na više on-line sastanaka stručne Sekcije HAD za obradu arhivskoga gradiva, a jedna arhivistica na online sastancima Sekcije HAD za elektroničko gradivo.
- Sedam stručnih djelatnika, članova Hrvatskog arhivističkog društva, pratilo je od 21.- 23. listopada 2020., izlaganja na 52. savjetovanju hrvatskih arhivista s temom

Arhivska struka u novom normativnom okruženju, održanom u suradnji HAD i Državnog arhiva u Šibeniku. Zbog mjera zaštite od bolesti COVID-19 izlaganja kao i svečano otvorenje bili su dostupni preko ZOOM-a.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. Na dan 31.12.2020.g stručna knjižnica Arhiva broji ukupno **7618 naslova djela i 1015 časopisa**. Sve novonabavljene knjige su upisane u knjižnični inventar. Na upisu knjiga u inventar radi pored svih ostalih poslova, voditeljica Odjela za korisnike. No, katalogizacija se ne radi, jer Arhiv nema zaposlenog knjižničara. Stoga je pretraživanje fundusa postalo veliki problem.

Pored evidentiranog navedenog broja naslova djela (upisanih u Inventar knjižnice) i časopisa, Arhiv posjeduje i dijelove stručnih knjižnica stvaratelja iz oblasti industrije sa sisačkog područja koji više ne djeluju, a čije je arhivsko gradivo preuzeto tijekom proteklih 5-6 godina. Uz arhivsko gradivo DASK je preuzeo i značajnije dijelove njihovih knjižnica. Pošto su to pretežito bila interventna preuzimanja kako bi se spasilo gradivo od propadanja (stečaj/prodaja/likvidacija poduzeća), ogovarajući popis bibliotečnih jedinica nije izrađen u trenutku primopredaje. **Zbog toga stvarni broj naslova djela možemo samo pretpostaviti, a prema okvirnoj procjeni riječ je o još oko 1500 naslova i 50-tak stručnih časopisa.**

6.2. U izvještajnom razdoblju bibliotečno gradivo je koristilo **22 korisnika** u čitaonici Arhiva, a 5 korisnika je po jednu bibliotečnu jedinicu posudilo na korištenje izvan Arhiva. Korišteno je ukupno 28 bibliotečnih jedinica.

7. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST I PROMIDŽBA ARHIVA

7.1. Međunarodni dan arhiva

Zbog izvanrednih okolnosti izazvanih mjerama zaštite od COVID-a nismo uspjeli izvršiti sve pripremne radnje za tisak i objavu **prvoga broja Zbornika Državnog arhiva u Sisku** povodom Međunarodnog dana arhiva, 9. lipnja, kako smo planirali. No, Zbornik je tiskan do kraja godine i u virtualnom obliku promoviran je povodom Tjedna arhiva u studenom.

No, Međunarodni dan arhiva, 9.6.2020. smo ipak obilježili pokretanjem **novih web stranica DASK** kao i pokretanjem **serije virtualnih izložbi** prezentiranih na spomenutim web stranicama. Prva virtualna izložba pod naslovom: *Projekti i nacrti javnih zgrada u Sisku* postavljena je od 9.6. do kraja mjeseca lipnja. Izložbom je predstavljeno 18 nacrtava javnih zgrada u Sisku koji su dijelom fondova: HR-DASK-4: Gradsko poglavarstvo Sisak, 1870 - 1945. i fonda HR-DASK-30: Skupština općine Sisak, 1963-1993.

Seriju koju smo time pokrenuli, planiramo realizirati izmjenom virtualnog izložbenog postava svakih mjesec do dva, sve do Međunarodnog dana arhiva 2022. kada ćemo obilježiti 60 godina rada ove ustanove. Izložbama namjeravamo predstaviti u osnovnim crtama fundus Državnog arhiva u Sisku.

Do kraja izvještajnog razdoblja postavljeno je 6 virtualnih izložbi (što je detaljnije opisano u odlomku 7.2.1. ovoga Izvješća) kojima je u digitalnoj formi predstavljeno cca 234 pojedinačna dokumenta (arhivskog gradiva u vlasništvu DASK) te 40-tak bibliotečnih naslova (školskih udžbenika koji su dijelom Zbirke udžbenika koju sadrži stručna arhivska knjižnica DASK).

7.2.2. Tjedan arhiva DASK

Tjedan arhiva 2020. godine planirali smo održati u tjednu od 16. do 20. studenog 2020. No, zbog aktualnih mjera zaštite od bolesti COVID-19, a kako bismo izbjegli rizik kojeg može predstavljati masovnije okupljanje, većina događaja planiranih u Tjednu je prevedena u virtualni oblik pa tako i sam čin otvorenja Tjedna i prigodne izložbe, a mogućnost posjeta Arhivu i raspoloživim sadržajima produljili smo na dva tjedna. Tako je Tjedan arhiva 2020. trajao od 16. do 27. studenog.

Ovim povodom smo u skladu sa planom pokušali kroz fotografiju i filmski arhivski materijal ilustrirati postojanje, djelatnost i ulogu Željezare Sisak, tvornice koja je bila najveći specijalizirani proizvođač čeličnih cijevi u bivšoj Jugoslaviji i jedna od najznačajnijih u Europi, tvornici koja je više no i jedna druga utjecala na život i razvoj ovoga kraja sve do 90-tih godina 20. stoljeća.

Izložba pod naslovom: **Željezara Sisak – od željezne rude do čeličnih cijevi**, postavljena je manjim dijelom (22 eksponata) u prostoru velike čitaonice DASK i formalno otvorena 16.11.2020. (ponedjeljak u 8,00 sati) kratkim video spotom objavljenim na web stranicama Arhiva (<https://www.dask.hr>) kao i na Facebook profilu DASK (<https://www.facebook.com>) odnosno posebnom Youtube kanalu. Kompletna izložba sa svih 74 odabranih eksponata u vidu skeniranih fotografija, postavljena je u virtualnom obliku i ostala je dostupna na web-u i preko spomenutih portala od 23. studenog sve do 15. prosinca. Uz opisani dio izložbe koji je postavljen u prostoru čitaonice, omogućena je i projekcija dokumentarnog filma o Željezari Sisak kojeg su kolege iz Kinoteke HDA montirali iz više kratkih dokumentarnih filmova kao kolaž u trajanju od 35 min. Izvorni dokumentarni filmovi koji su postali dijelom ovoga filmskog kolaža u vlasništvu su Kinoteke HDA a za projekciju je ishođena prethodna suglasnost HDA. Isti je filmski kolaž samo jedanput projiciran i na web-u Arhiva i to na dan otvorenja Tjedna i Izložbe, 16. studenog u 9,00 sati.

Tiskan je i katalog izložbe na ukupno 48 stranica. Katalog sadrži uvodni tekst o radu Željezare Sisak, o njenom utjecaju na kompletan život sisačkog i banovinskog područja te o arhivskom fondu nastalom radom Željezare kao stvaratelja arhivskoga gradiva i na kraju o koncepciji same izložbe. Katalog sadrži i kataloški popis sa detaljnim opisom svih 74 izložbenih eksponata. Bogato je opremljen ilustracijama u vidu arhivskog foto materijala. Uz katalog izrađena je i skromna pozivnica (print na papiru) te e-pozivnica.

Iako nije bilo planirano programom, prigodu održavanja Tjedna arhiva iskoristili smo i za kratko **predstavljanje prvoga broja Zbornika Državnog arhiva u Sisku „Ad acta“**.

Naime, promocija ovoga izdanja planirana je povodom Međunarodnog dana arhiva 2020. (9. lipnja), no, zbog lockdown-a ovaj broj nije bio tiskan do planiranog datuma. Stoga je njegovo kratko predstavljanje i informacija o njegovom izlasku iz tiska objavljena 17. studenog u 9,00 sati. Taj je dan na web-u bio dostupan i kompletan tekst izdanja.

Na žalost, ove se godine, zbog opisanih objektivnih okolnosti, ne možemo pohvaliti velikim brojem posjeta građana. U potpunosti su izostale skupine učenika i studenata koje inače svake godine posjećuju naše sadržaje Tjedna, a kao što je rečeno i otvorenje je bilo samo u virtualnom obliku. Sadržaje u Arhivu posjetilo je svega 10-tak posjetitelja, no, posjetima naših web sadržaja možemo biti zadovoljni, jer je naše web stranice samo u naznačenom **terminu Tjedna arhiva posjetilo 610 posjetitelja, a u vrijeme dostupnosti prigodne virtualne izložbe zabilježili smo 1155 posjeta.**

7.2.3. Suradnje i posjete Arhivu

Početak godine Arhiv je bio domaćin retrospektivne izložbe sisačkog, mladog i perspektivnog umjetničkog fotografa, Dorijana Šipuša. Izložbu je otvorila profesionalna fotografkinja, Slavka Pavić iz Zagreba.

Zbog Corona krize, u izvještajnom razdoblju Arhiv je zabilježio samo 50-tak posjetitelja (osim stranaka koje posjećuju Arhiv kako bi podnijele zahtjev za izdavanje preslika iz gradiva kao i posjetitelja arhivskih čitaonica čiji je broj iskazan pod točkom 4. ovog Izvještaja).

7.2.4. Web stranice Arhiva i virtualne izložbe

U mjesecu svibnju okončana je priprema novih web stranica Državnog arhiva u Sisku, a iste su pokrenute povodom Međunarodnog dana arhiva 9. lipnja. Nove stranice su dinamičnije i suvremenije od prethodnih. Na pripremi sadržaja je radila, i dalje radi, jedna arhivistica u suradnji sa ravnateljicom. Dio planiranih sadržaja se još uvijek priprema. U tijeku je priprema engleske verzije tekstova kao i prilagodba sadržaja hendikepiranim osobama.

Povodom Međunarodnog dana arhiva pokrenuta je serija virtualnih izložaba DASK, a do kraja izvještajnog razdoblja na novim web stranicama postavljeno je ukupno 6 virtualnih izložbi i to:

- *Projekti i nacrti javnih zgrada u Sisku* (S. Žegor, viša arhivistica), od 9.6.-30.6.;
- *Sisak kroz objektiv sisačkih fotografa* (D. Franić, arhivist); od 1.7.-31.8.;
- *Od početnice do slovnice* (S. Žegor, viša arhivistica); od 1.9.-30.9.
- *Industrijski pogoni u Sisku do kraja II. svjetskog rata* (N. Kušanić, viša arhivistica), od 1.10.-15.11.2020.godine
- *Od Željezne rude do čeličnih cijevi – Željezara Sisak* (D. Franić, arhivist), izložba je postavljena povodom Tjedna arhiva DASK od 16.11. do 15.12.;
- *Pozdrav iz_____*. (D. Džajo, arhivist), od 16.12. do 17.01.2021.

Treća izložba, *Od početnice do slovnice*, ujedno je bila i dijelom zajedničkog programa manifestacije „Dani europske baštine 2020. godine“ u organizaciji Ministarstva kulture i medija s ovogodišnjim tematskim okvirom: „Baština i obrazovanje - učenje za život“.

Na godišnjoj razini (izvještajna godina), broj posjeta web stranica Arhiva www.dask.hr iznosi **ukupno 14.122 posjetitelja.**

7.2.5. Facebook profil Državnog arhiva u Sisku

Kontinuirano se radi na objavama aktualnih događaja u Arhivu i preko Facebook portala.

8. IZDAVAŠTVO

Zbornik Državnog arhiva u Sisku „*Ad acta*“:

Pripremne radnje na ovom izdanju su kasnile zbog izvanredne situacije izdavane mjerama zaštite od bolesti COVID-19.

No, do kraja 2020. godine uspjeli smo konačno i **tiskati prvi broj Zbornika *Ad acta***.

Ovaj časopis smo zamislili kao stručni arhivistički časopis koji će izlaziti jednom godišnje. Prioritet nam je pri tom objava arhivističkih stručnih i znanstvenih radova kao i radova iz oblasti povijesti institucija koji se odnose na lokalnu povijest sisačkog arhivskog područja.

U prvom broju objavljeno je 8 stručnih radova od kojih su 7 informativna pomagala u vidu sumarnih inventara nekolicine odabranih arhivskih fondova (pretežito iz oblasti uprave), a osmi rad je kratki pregled Zbirke matičnih knjiga.

Na kraju Zbornika objavljen je zbirni popis arhivskoga gradiva koje ima status javnoga, a u posjedu je DGU, PUK Sisak, Odjela za katastar nekretnina Novska.

Prvi broj Zbornika tiskan je u formatu 16,5 x 23,5; 220 str, mekog uveza, sa predgovorom, kazalom te ukupno 11 slikovnih priloga (preslike izvornih dokumenata).

Promocija Zbornika:

S obzirom da se kasnilo sa ovim izdanjem prigodu održavanja Tjedna arhiva u studenom, iskoristili samo za kratko predstavljanje prvoga broja Zbornika Državnog arhiva u Sisku „*Ad acta*“. Njegovo kratko predstavljanje i informacija o izlasku iz tiska objavljena je 17. studenog u 9,00 sati. Taj je dan na web-u bio dostupan i kompletan tekst izdanja.

No, promociju na način dostojan ovoga izdanja, uz prisustvo recenzenata i predstavnika korisnika, održat ćemo povodom Međunarodnog dana arhiva 2021. godine (nadamo se, zajedno sa promocijom drugoga broja Zbornika).

9. OSTALI POSLOVI

GDPR – jedna stručna djelatnica (arhivistica) se kontinuirano bavi praćenjem aktualnih propisa iz oblasti zaštite osobnih podataka te pored svih stručnih poslova kontinuirano obavlja i nadzor nad upravljanjem osobnih podacima.

Pristup informacijama – ista djelatnica je zadužena za praćenje propisa o pristupu informacijama te kontinuirano brine o obvezama Arhiva koje proizlaze iz njih.

9. OSOBLJE ARHIVA

Arhiv trenutno ima 15 zaposlenih, a novim Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koje je Ministarstvo kulture dalo suglasnost u mjesecu svibnju ove godine, planirana su 23 radna mjesta.

10. POTRES NA PODRUČJU SISKA I BANOVINI

Krajem godine, točnije 28. i 29.12. ovo su područje zadesili katastrofalni potresi koji su uzrokovali štetu na objektu u kome je smješten Sabirni arhivski centar u Petrinji, a u glavnoj zgradi Državnog arhiva u Sisku, oštećeni su arhivski regali i klasične arhivske police. Manja oštećenja zabilježena su i na starom dijelu glavne zgrade u Sisku.

U Sisku, 26.01.2021. g.

Ravnateljica:

Klasa: 612-06/21-01/01
Urbroj: 2176-81-21-01

Nela Kušanić, dipl. polit.